کارگاه زندگی

ضرورت پرهیز از چند اشتباه در تربیت نوجوانان

نوجوانان لزوما افرادی خطرآفرین، حاشیه‌ساز یا سرکش نیستند بلکه خیلی وقت‌ها پدر و مادرها یا بزرگ‌ترها هستند که از نوجوانان چنین افرادی می‌سازند آن هم به واسطه رفتارهای اشتباهی که در مواجهه با آنها در پیش می‌گیرند. یکی از این اشتباه‌ها، معادل دانستن دوره نوجوانی با شروع رفتارهای بد و نابهنجار است، در واقع نوعی پیشداوری و منتظر نشستن برای مشاهده رفتارهای غلط و خوب تلقی کردن فرزند آن هم هنگامی که از وی این رفتارها سر نمی‌زند. اشتباه دوم درست برعکس این اشتباه است و کوچک شمردن خطاهای نوجوانان را دربرمی‌گیرد. برخی والدین یا از روی ناآگاهی و کم‌توجهی یا با این انگیزه که رابطه‌شان با نوجوان خراب نشود و رو در روی هم قرار نگیرند چشم‌شان را روی اشتباه‌های وی می‌بندند در حالی که اتفاقا همان زمان باید واکنش بجا و موثری انجام دهند. مثلا اگر نشانه‌هایی از گرایش وی به دخانیات یا ترک تحصیل را مشاهده کردند. منظور از واکنش موثر نیز صحبت کردن با وی، ریشه‌یابی موضوع و تلاش برای حل و فصل ماجراست. اشتباه سوم اما در بوق و کرنا کردن اشتباه‌های کوچک یا بزرگنمایی کج‌روی‌های قابل گذشت نوجوان را شامل می‌شود، مثلا برخورد تند و خشن با طرز لباس پوشیدن نوجوان یا مدل موهای وی. در مجموع، نوجوان‌داری نیازمند تقویت مهارت‌های فرزندپروری یا اصلاح روش‌هایی است که تا به حال به کار گرفته می‌شده است.

یادداشت

کودک سرگرم، سراغ فضای مجازی نمی‌رود

زهرا سوری
کارشناس حوزه کودک

دو سال کرونا و برگزاری کلاس‌های آنلاین پای بچه‌ها را به دنیای مجازی پیش از گذشته باز کرد. دنیایی بی‌در و پیکر که می‌توان هر اطلاعاتی را در آن پیدا کرد. رها کردن کودکان بدون نظارت در فضای مجازی به‌شدت آسیب‌زاست و می‌تواند کودکان ما را تا مرز نابودی پیش ببرد.

از سوی دیگر تجربه ثابت کرده که امر و نهی و دور از دسترس کردن کودکان از فضای مجازی، نمی‌تواند راهکار درست برای هدایت کودکان در این فضا باشد. حل این معضل در مرحله اول به‌عهده مدرسه است که با کمک خانواده‌ها، کودک را آگاهانه با سود و زیان این فضا آشنا کند.

باید کودک آن‌قدر با این فضا آشنا باشد که اگر زمانی هیچ نظارتی روی او وجود نداشت، به انتخاب خودش سراغ برخی سایت‌ها و اطلاعات نرود.

یکی از دلایلی که سبب می‌شود کودک به فضای مجازی سوق پیدا کند، نداشتن سرگرمی است. وقتی در انجام کارها مدام از کودک کمک بخواهیم و به او حس ارزشمندی بدهیم، کمتر برای پرکردن وقت خود به سمت فضای مجازی می‌رود به همین دلیل پر کردن فضای کودک با یک تفریح و بازی ساده، بردن او برای خرید یا کمک گرفتن از کودک در انجام کارهای خانه از عواملی است که می‌تواند حضور کودک را در فضای مجازی کمرنگ‌تر کند.

اما در این میان باز هم نباید کودک را در این فضا رها کرد، خانواده باید با نظارت صحیح از ایمن بودن فضای آنلاین فرزندان خود، مطمئن شوند که آنها شادی‌ها و فرصت‌های دنیای آنلاین را تجربه و از خطرات آن اجتناب می‌کنند.

در دنیای مجازی، هوشیاری خانواده اولین گام برای آگاه شدن کودکان است. خانواده باید تلاش کند به‌طور فعال در زندگی دیجیتال و روزمره فرزندان خود مشارکت داشته باشد و آشکارا با دنیایی که آنها در آن سیر می‌کنند، ارتباط برقرار کند تا خودش هم در این میان جا نماند و با اطلاعات روز بتواند کودک را راهنمایی کند. در این میان از تجربیات و دانش مشاوره روان‌شناسی در این زمینه نیز نباید غافل شد.

«جام جم» ضرورت توجه به ارزش‌ها و نگرش‌های نوجوانان و جوانان را بررسی می‌کند

هنر شنیدن صدای نسل نو

مریم خباز
گروه جامعه

در حوادث اخیر کشور خیلی‌ها گفتند که این صدای نسل نوجوان و جوان کشور است که بلند شده، به‌خصوص صدای خواسته‌ها و مطالبات دهه هشتادی‌ها و به‌ویژه بچه‌مدرسه‌ای‌ها. اینها می‌گفتند این دانش‌آموزان هستند که نبض وقایع را در دست گرفته و بیشتر اتفاقات را رقم می‌زنند، نسلی که می‌خواهد صدایش شنیده شود و اعلام کند که هست. بر روی این مطالبات بحق که البته در جاهایی به بیراهه نیز رفت، موج‌سواری رسانه‌های ذوق‌زده بیگانه به وفور انجام شد و فوج رسانه‌های مغرض، صدای فرزندان این سرزمین را در حاشیه قرار دادند در حالی که کارشناسان وطنی و دلسوز می‌گویند صدای این نسل باید شنیده شود.

انقلاب دیجیتال و فرزندان ما

نسل‌هایی که سنی از آنها گذشته وقوع انقلاب دیجیتال را به عنوان یک رویداد تماشایی نظاره کردند و هرچند که سواد اطلاعاتی‌شان به همراهی با آن قد نمی‌داد چون ضروری بود تا حدی با آن همراه شدند اما نسل نو که یا هنوز به مدرسه نرفته‌اند یا سال‌های دانش‌آموزی را می‌گذرانند، چنان این انقلاب را هضم کرده و با آن همراه شده‌اند که لقب مادرزادهای دیجیتال را یدک می‌کشند.

انقلاب دیجیتال همه مردم جهان را به هم متصل کرد، بستر تعاملات گسترده را فراهم آورد، دست به تحلیل و توصیه‌گری زد و همه ابعاد زندگی را به‌روزرسانی کرد. بنابراین همه این ویژگی‌ها در نسلی که در این انقلاب زاده شده نیز متبلور است. این نسل از شبکه‌های اجتماعی که محصول انقلاب دیجیتال‌اند نیز خوراک ذهنی می‌گیرد و برایش سوالات و ابهامات زیادی پیش می‌آید که منتظر دریافت پاسخ آنهاست اما اگر پاسخ نگیرند چه می‌شود؟ این نگرانی بسیاری از کارشناسان است.

علی زرافشان، کارشناس مسائل آموزش و پرورش و معاون سابق وزارتخانه درباره انقلاب دیجیتال و غفلت‌های رخ‌داده می‌گوید:«یک انقلاب به نام انقلاب دیجیتال در دنیا اتفاق افتاد که ما نه آن را پذیرفتیم و نه باور کردیم. انقلاب صنعتی هم در دوره خود همه ارکان و اصول زندگی مردم را تغییر داد و اصول جدید را بنا گذاشت که اکنون در انقلاب دیجیتال، شبکه‌های اجتماعی هستند که فرمان تغییرات را به دست گرفته‌اند. امروز بخش زیادی از دانش‌آموزان، دانشجویان و متخصصان ما در دنیای مجازی زندگی می‌کنند، در حالی که ما این دنیا را به رسمیت نشناختیم اما دنیای دیجیتال راه‌حل‌های خود را دارد».

او از دیجیتال بُرن‌ها هم سخن می‌گوید:« ما در این دنیا با مفهوم جدیدی به نام دیجیتال بُرن‌ها یا مادرزادهای دیجیتال هم مواجهیم. این نسل برعکس ما برای زندگی در این دنیا نیاز به آموزش کلاسیک ندارد چون در این فضا متولد شده و مهارت‌ها و دانش کافی را برای آن دارد. البته دیجیتال بُرن‌ها برعکس تصوری که داریم صرفا مصرف‌کننده اطلاعات نبوده، بلکه تولیدکننده آن نیز محسوب می‌شوند».

بنابراین نسلی که مصرف‌کننده و تولیدکننده همزمان است دنیایی از سوال و دغدغه در ذهن دارد که متولیان باید مترصد یافتن پاسخ و شنیدن صدای این نسل باشند، همان طور که زرافشان تاکید دارد که: «باید انقلاب دیجیتال را به رسمیت بشناسیم و ویژگی‌های آن و بستر حضور مفید و موثر در آن را بدانیم و حرف‌ها و دغدغه‌های نوجوانان و جوانان را بشنویم و پاسخگوی آنها باشیم».

نکته

آموزش منطق رفتار

عده‌ای می‌گویند رفتار بخشی از مادرزادهای دیجیتال و نسل زدی‌ها به بی‌منطقی و یاغیگری پهلو می‌زند. البته ما قضاوتی درباره صحت انتخاب این واژه‌ها نداریم اما ایراندخت فیاض، استاد دانشگاه معتقد است که به کاربردن این تعابیر و تاکید بر این که نسل جدید هیجانی و تحت تاثیر است، محصول ربط دادن همه وقایع و مطالبات اجتماعی به دهه هشتادی‌هاست.

او اما دست روی نقطه قابل تاملی می‌گذارد، بر روی تربیت این نسل که اغلب افراد آن را از نظام آموزشی کشور مطالبه می‌کنند. ولی او می‌پرسد آیا آموزش و پرورش به تنهایی می‌تواند دانش‌آموزان را تربیت کند و آیا دانش‌آموزان فقط در ساعاتی که در مدرسه هستند، تربیت می‌شوند؟

این کارشناس با این که پاسخ منفی به این دو پرسش می‌دهد ولی در عین حال همچنان به نقش نظام تعلیم و تربیت نیز باور دارد. او می‌گوید:« ما در نظام آموزشی نتوانستیم منطق رفتار و داشتن اصول و قواعد رفتاری را آموزش دهیم. ما اهداف متعالی را انتخاب کرده‌ایم اما کثرت روش نداریم بنابراین وحدت رویه‌ها ما را با معضلات کنونی مواجه کرده است». کثرت روش و پاسخ به سلایق مختلف البته نکته‌ای است که در نصوص اسلامی نیز مدنظر قرار گرفته، چرا که از منظر اسلامی انسان‌ها فرزند زمانه خویش هستند اما این انسان‌ها که میل به حرکت به سمت ناشناخته‌ها دارند، باید تفکر منطقی و نقادانه را نیز بیاموزند، به‌ویژه نسل نوجوان و جوان که زاده دنیای دیجیتال‌اند و برای در امان‌ماندن باید یاد بگیرند چطور از میان حجم انبوه اطلاعات مجازی و غیرمجازی، راستی‌آزمایی کنند و درست را از غلط و حقیقت را از دروغ تشخیص دهند و با قدرت آینده‌نگری در هر دامی گرفتار نشوند. این تلاش‌ها البته نافی به رسمیت‌شناختن مطالبات این نسل و ارائه پاسخ‌های درخور به آنها نیست.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۶۳۵۴

جدول عادی

افقی: ۱) محل استقرار- موی بلند- تکرار حرفی ۲) روزه‌دار- مبتکر- صاحب ۳) ضربه سر در فوتبال- مایعی برای خوشبو کردن صورت و بدن- زن ساکن صومعه ۴) پشتیبان- خواهش‌های نفسانی- خروس عربی ۵) پول خرد هند- از اقوام ساکن شمال ایران- سخنوران ۶) مسابقات ورزشی سراسری در یک رشته- راه خارج شهر- برج فرانسه ۷) نامی دخترانه- مشهور- زیرانداز ارزانقیمت ۸) مکان- شهیدان- سراسیمگی- قورباغه ۹) آحاد- حماسی- صبحانه نخورده ۱۰) شب گذشته- سخن شمرده- دارای اخلاق و رفتار خشک ۱۱) افترا- ماهیت ذاتی- خالکوبی ۱۲) شیمی کربن- از مشهورترین اشعار نیما یوشیج- گواهمندی ۱۳) ستیزه‌کننده- از غذاهای محلی بوشهر- ناشنوا ۱۴) نویسنده- ساز جواد معروفی- میلی‌لیتر ۱۵) حسرت همیشه کویر- طناز- نصف‌النهار مبدأ از این دهکده در نزدیکی لندن عبور می‌کند.

عمودی: ۱) از سریال‌های نوستالژیک کودک و نوجوان ساخته کیومرث پوراحمد- فرماندهان ۲) گازی رادیواکتیو- رنگی برای قالی- آهار ۳) حرف ندا- دست‌آموز- آرزومندی ۴) خاکستر- دومین روز هفته- سوره مورچه ۵) محکمه- حرفش یکی است! ۶) قصیده‌سرای ایرانی قرن ششم- تندی و خشونت- قلم انگلیسی ۷) ضربه‌ای در بوکس- یکدندگی- بلند قامت ۸) زینهار- غذایی یونانی از گوشت و بادمجان ۹) نوع- قاضی تحقیق- فام ۱۰) مساوی- هراس- شاه قدرتمند ساسانی ۱۱) جوانمرد- غذایی از مرغ آغشته به آرد سوخاری ۱۲) کتاب هندو- انعکاس- اسب سرکش ۱۳) پیشکش- با آب پاک کردن- ضمیر انگلیسی ۱۴) منبع مهم انرژی برای انسان- قدیمی‌ترین سازی که باستان‌شناسان یافته‌اند- از وسایل حمل و نقل درون شهری ۱۵) چاه کم‌عمق- هافبک سرشناس تیم ملی فوتبال کرواسی.

جدول ویژه

افقی: ۱) خطیب نامی یونان- از اقوام ایرانی- طمع ۲) تکاور- برجستگی در استخوان- نوبت ۳) ضمیری عربی- از نژادهای سگ- نویسنده کتاب فتح خون ۴) مجموعه عناصر تشکیل‌دهنده یک اثر- تاریک- پسوند صفت فاعلی ۵) ازبین‌رفته- خدای خدایان در اساطیر یونانی- درختچه بادام کوهی ۶) واحد اندازه‌گیری سرعت کشتی- مستمری- نوعی موسیقی آلمانی ۷) چوپان- تاکنون- از البسه کوهنوردی ۸) نفس خسته- قسمتی از دست- تازه- آب منجمد ۹) شکوه- شهر معروف فنیقی‌ها- نگهبان ۱۰) درختی با برگ‌های پنجه‌ای- بیماری کم‌خونی- گویشی در غرب ایران ۱۱) معبر- کهولت- ماست چکیده ۱۲) پراکندن- شهیدان- رمانی نوشته صادق کرمیار ۱۳) بیماری آلرژیک روده کوچک- بدون دلیل- نفس ۱۴) درخشان- آشکار- زبانه آتش ۱۵) تپه کوچک- از الفبای انگلیسی- اداره مهمات و تدارکات ارتش.

عمودی: ۱) از جاذبه‌های گردشگری جزیره قشم- خویشاوندی ۲) روش- بلند و والا- نوعی دوخت در خیاطی ۳) سوسن زرد- مهمترین علت مرگ ناشی از آتش‌سوزی- فصل پاییز ۴) خمیرمایه- مستمری- لقب خواجه سرایان ۵) رمز عملیات کربلای پنج- سرشک ۶) شاعر پارسی‌گوی قهستانی- چکیده- نفوذ به یک سیستم رایانه‌ای ۷) دیدنی در ارتش- از آثار ناصرخسرو- گرز آهنی ۸) نخستین رئیس جمهور روسیه پس از فروپاشی شوروی- کفش راحتی سبک ۹) بیابانگرد- خیالباف- ا...۱۰) به نفع او- حرامی- نقاش فرانسوی سبک امپرسیونیسم ۱۱) ارسباران امروزی- رمانی به قلم مرلین رابینسون ۱۲) غارت- سیاره مشتری- وسط ۱۳) پالس الکتریکی- از طرح‌های شناخته‌شده فرش دستباف ایرانی- میان ۱۴) کوه آتشفشانی ایتالیا- سزاوار- ژگیل ۱۵) به زیارت رفته- مدافع تیم ملی فوتبال اسپانیا.

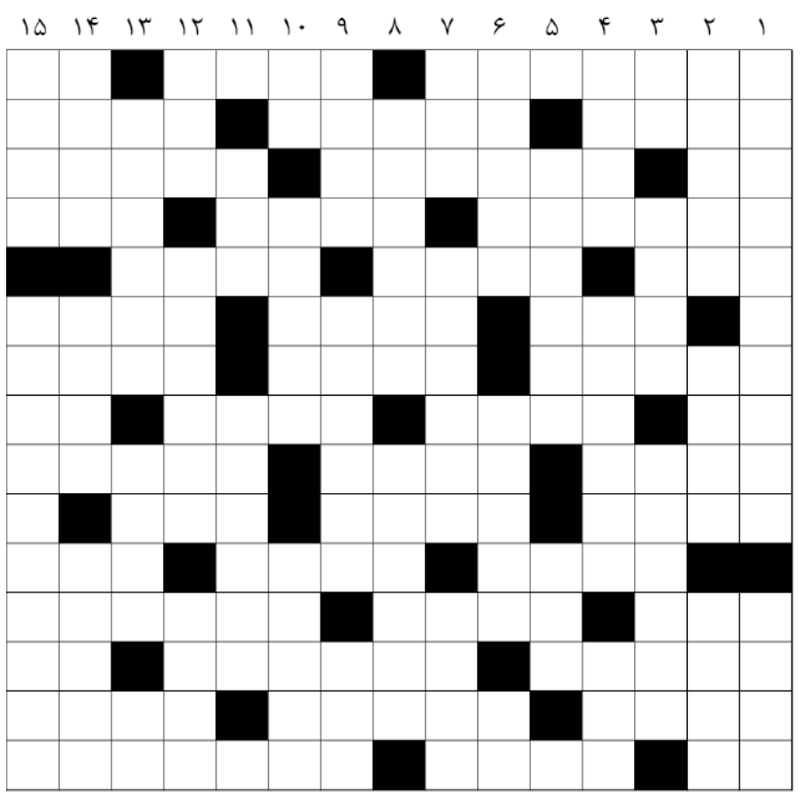

حل جدول عادی ۶۳۵۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ق	د	ی	م	س	■	پ	م	ا	ت	ی	ک	■	ه	ل
۲	ط	و	ب	ی	ن	ق	ا	ش	ی	■	ا	م	ر	ا	
۳	ر	د	■	ع	ت	ب	ا	ت	■	م	ا	ه	ع	س	ل
۴	م	ه	ا	ر	ل	و	■	ک	ا	ب	ی	ن	■	■	
۵	ن	ا	ر	ن	ج	■	م	ا	و	ا	ر	■	و	ا	ج
۶	ا	ن	ه	م	ع	ت	ب	ر	■	د	م	ی	د	ن	
۷	ه	■	ر	ا	ه	ن	■	د	ا	ع	ی	ه	■	ب	ب
۸	م	م	ی	ز	ب	م	ا	ن	ی	■	ر	و	ی	ا	
۹	و	د	■	ب	ا	ر	ا	ن	■	ا	ن	ه	ا	■	ن
۱۰	ر	ک	ی	ه	■	ز	ا	گ	ر	ب	■	ر	ن	د	
۱۱	ر	ک	س	■	م	ا	ن	ه	■	ف	س	و	ن		
۱۲	■	■	ا	س	ت	ا	د	■	و	ی	ت	ر	ی	ن	■
۱۳	گ	ا	و	ا	ه	ن	■	ه	ا	و	ی	ه	■	و	ب
۱۴	ا	غ	ل	ب	■	ت	ن	و	ر	ی	■	ز	ا	د	
۱۵	ه	ا	■	ا	ی	و	ا	ن	ه	و	■	د	ی	ر	ک

حل جدول ویژه ۶۳۵۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ک	ل	م	■	ا	ب	س	ل	ا	ن	ک	■	س	س
۲	ک	و	ک	ه	■	ش	ی	ر	د	ل	■	و	ت	گ	ر
۳	ه	ه	■	ی	ا	ی	س	ه	■	س	م	ی	ش	ک	ا
۴	■	ن	ی	م	د	ا	ر	■	ت	ی	ت	ا	ن	■	■
۵	س	و	ر	ن	ا	■	ا	ز	ر	د	ن	■	گ	ا	ر
۶	گ	ر	م	■	م	س	ک	ن	ت	■	ع	ا	ی	د	ی
۷	س	■	و	ا	ه	ی	■	ب	ی	ر	م	ی	■	ا	ش
۸	ا	ل	ک	ل	■	ا	ل	ق	ب	س	■	م	ن	ش	ق
۹	ن	ا	■	ا	م	ر	و	د	■	م	ب	ر	ا	■	ر
۱۰	ا	ل	گ	و	ل	■	ب	ر	ج	ی	س	■	م	ا	م
۱۱	ن	ا	ف	■	و	ج	ی	ه	■	ا	■	ر	ز	ی	ز
۱۲	■	ت	و	ا	ن	ا	■	ت	ن	ی	د	ن	■	■	■
۱۳	ص	د	ا	س	ن	ج	■	ت	ن	ی	د	ن	■	س	ل
۱۴	ا	ک	ر	م	■	ا	ر	ت	ج	ا	■	د	ر	ر	و
۱۵	د	ل	■	ه	ا	ل	ی	و	و	د	■	ه	ر	ت	ز

نگاه به نسل امروز از زاویه آموزشی

زهرا علی‌اکبری
کارشناس مسائل آموزش و پرورش

در هر سازمانی، یافتن طیف وسیعی از تنوع در میان اعضای تشکیل‌دهنده آن گروه، از نظر سن، پیشینه تحصیلی، فرهنگ، ارزش‌ها و باورها، تجربه، مهارت و... طبیعی است اما در یک جامعه این تنوع و گاه شکاف نسلی بین معلمان و دانش‌آموزان و حتی بین نسل‌های مختلف معلمان و مربیان در یک مؤسسه آموزشی از اهمیت بیشتری برخوردار است.

جامعه‌شناسان عمدتا پنج نسل اصلی را در یک بافت مدرن شناسایی می‌کنند که عبارتند از: سنت‌گرایان یا نسل خاموش (متولدین بین ۱۹۴۵-۱۹۰۰)، B (متولدین بین ۱۹۶۴-۱۹۴۶)، نسل X (متولد بین ۱۹۸۰-۱۹۶۵)، هزاره یا نسل Y (۲۰۰۰-۱۹۸۱) و نسل Z (متولد پس از ۲۰۰۰). هر نسلی عقاید، نگرش‌ها، طرز تفکر، اخلاق کاری و ترجیحات خاص خود را دارد. در نتیجه، هر نسل به گونه‌ای متفاوت با زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، محیطی، سیاسی و فناوری برخورد می‌کند و این به نوبه خود بر نحوه یادگیری آنها تأثیر می‌گذارد. به‌طور فزاینده‌ای در این عصر مدرن، تفاوت در رویکرد و استفاده از فناوری و محصولات ارتباطی مبتنی بر فناوری برای یادگیری و تنوع فرهنگی و اعتقادی نیز، شکاف نسلی را از جمله در زمینه آموزش تعریف می‌کند.

شکاف نسلی در کلاس‌های درس، بین معلمان و دانش‌آموزان، اغلب منعکس‌کننده نبود تطابق بین ارزش‌ها و باورها، سبک‌های تدریس و سبک‌های یادگیری است تا تفاوت‌های سنی. یادگیرندگان جوان اغلب با ذهن‌های پرسشگر خود به‌دنبال کسب حقیقت به غیر از مبادی مدرسه‌ای هستند و به پذیرش چارچوب‌های تعیین‌شده اهتمامی ندارند. آنان بومی زندگی دیجیتال و سریع با فناوری‌های جدید سازگار می‌شوند. از سوی دیگر، نسل‌های قدیمی‌تر معمولا پیروی از چارچوب‌ها را سرلوحه داشتند و سازگاری کمتری با فناوری دارند و به‌طور غریزی با استفاده از فناوری برای مقاصد آموزشی راحت نیستند. این نبود تطابق اغلب با ایجاد ناامیدی باعث شکاف اولیه بین معلمان و دانش‌آموزان می‌شود. پرداختن به این شکاف مستلزم آن است که معلمان آگاهانه از این فرض که یادگیرندگان فعلی طبیعتا از همان سبک‌های یادگیری، اهداف و علایق نسل خود لذت می‌برند یا آن را می‌پذیرند، خودداری کنند. چنین رویکرد تجویزی، در صورت استفاده، به طور بالقوه می‌تواند دانش‌آموزان را تدافعی کند تا تمایلی به یادگیری نداشته باشد.

نسل B کمتر به‌راحتی از رسانه‌های اجتماعی برای یادگیری استفاده می‌کنند یا به‌دنبال بازخورد منظم هستند. این در تضاد شدید با نسل‌های X و Y است که از فناوری و رسانه‌های دوستانه‌تر برخوردارند. از سوی دیگر، کسانی که از نسل X هستند، بیشتر از توسعه ساختاریافته، بازخورد منظم و راهنمایی پیروی می‌کنند، این در حالی است، آنهایی که از نسل Y هستند در دنیایی از ارتباطات و فناوری دائمی زندگی می‌کنند و انتظار بازخورد منظم در مورد نحوه عملکردشان دارند. بنابراین، درک عواملی که هر نسل را در ساختار ارتباطات شکل می‌دهند، مهم است. همچنین هوشیار بودن به منظور یافتن فرصت‌هایی برای هر نسل با هدف به اشتراک گذاشتن تجربیات یادگیری خود بسیار ارزشمند است. مربیان باید همیشه از تنوع دیدگاه‌های نسلی مختلف، این که شامل چه مواردی می‌شود، آگاه باشند و فعالانه تلاش کنند تا بفهمند گروه‌های سنی مختلف چگونه ترجیحات و دیدگاه‌های خود را ارائه می‌دهند. این به ایجاد تجربیات یادگیری غنی‌تر و متنوع‌تر کمک می‌کند. چنین رویکردی ضمن ایجاد سازمانی مولدتر، فضایی را برای درک بهتر بین نسل‌ها فراهم می‌کند.

اما آنچه امروز در برخی از مدارس و سطح جامعه مشاهده می‌شود صرفا شکاف نسلی دیجیتال نیست و اگر دیدی از زاویه آموزشی به مسائل اخیر صورت بگیرد (دقت: فقط نگاه آموزشی... مسائل اخیر زوایای مختلفی داشت)، موارد دیگری چون نبود یا کمبود برنامه‌های آموزشی و مهارتی گفت‌وگو محور در مدارس، زمینه‌سازی خلاقیت و نوآوری دانش‌آموزی، شایستگی‌ها و مهارت‌های لازم در برخی از معلمان و کرسی‌های هم‌اندیشی که به پرورش تفکر انتقادی دانش‌آموزان منجر شود و از طرف دیگر تخصیص بخش اعظم ساعات درسی در مدرسه به آموزش صرف و حافظه‌محوری، معطوف‌شدن دوران نوجوانی به قبولی در کنکور ورودی دانشگاه‌ها و حجم اضافی مطالب درسی که کارآمدی در دانایی و توانایی کودکان و نوجوانان ندارد، از مؤلفه‌های دیگر چالش‌های اخیر خواهد بود. مادامی که مدرسه نتواند وظایف آموزشی و بالاخص پرورشی خود را نمایان سازد، نتواند مکانی مترقی، با نشاط، دلخواه و متناسب با اقتضائات سنی برای دانش‌آموزان باشد، همین خواهد بود که تغییرات نسلی زودتر از برنامه‌ریزی و مدیریت آموزشی خود را نشان دهد. اگر مدرسه در باورهای دانش‌آموزان به مکانی پر امید، انگیزه‌بخش و سرشار از یادگیری‌های نوین و به‌روز تبدیل شود، آن‌وقت است که جامعه سالم خواهد ماند و دانش‌آموز می‌داند چه می‌خواهد و مملکت چه نیازی به فردایی دارد که با دستان او ساخته می‌شود.

برای نسلی که گفت‌وگو را لذتبخش می‌داند، راستی و ناراستی را قبل از هر توجیه و تبیینی از بستر مجازی دریافت می‌کند، تفریح و هیجانات متفاوتی دارد اجبار به پذیرش و تزریق یک‌طرفه داده‌ها مسیر اشتباهی است

اگر در گذشته نه چندان دور با عبور دهه‌ای از گذر زمان ویژگی‌ها و مؤلفه‌های سبک زندگی نسل‌ها تغییر می‌کرد، باید پذیرفت که امروزه با توجه به سرعت تغییرات و تحولات جهانی، این تغییر سبک در بین متولدین سال‌های مختلف به شکلی محسوس شده که شاید در یک دهه، تغییرات نسلی بیش از دو بار آشکار شود. برای نسلی که گفت‌وگو کردن را لذتبخش می‌داند، راستی و ناراستی را قبل از هر توجیه و تبیینی از بستر مجازی دریافت می‌کند، تفریح و هیجانات متفاوتی دارد و پرسشگری را می‌پسندد، اجبار به پذیرش و تزریق یک‌طرفه داده‌ها مسیر اشتباهی است که هرچه زودتر باید از آن روبرگرداند. در همین کلاس‌های درس مدرسه و فعالیت‌های آن است که باید به غیر از آموزش دانش یاد داد؛ عزت نفس، هویت ملی، راست‌گفتاری، کردار نیکو، شهروند خوب بودن، احترام به عقیده مخالف، تعهد و در یک کلمه انسان خوب بودن چگونه است.